

Royal Danish Embassy in Ukraine
Ministry of Energy, Utilities and Climate,
The Danish Energy Agency

Експертна складова стратегічної екологічної оцінки Плану дій з реалізації Енергетичної стратегії України

Вячеслав Потапенко, д.е.н., експерт по CEO UNECE,
Директор Інституту зеленої економіки

INSTITUTE OF GREEN ECONOMICS | ІНСТИТУТ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ

Нормативно-правова база

- В Україні ратифіковано Протокол про СЕО до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті, який вступив в дію з 1 липня 2016 року.
- При розробці та проведенні СЕО також доцільно спиратися на Директиву № 2001/42/ЄС про оцінку впливу окремих ДДП на навколишнє середовище.
- Національна нормативно-правова база повторно знаходиться на стадії очікування підписання Президентом України Закону про СЕО.

Співвідношення проект Закону про СЕО та Протоколу про СЕО

“документи державного планування” (ДДП) – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування та стосуються сільського господарства, лісового господарства, рибного господарства, енергетики, промисловості, транспорту, поводження з відходами, використання водних ресурсів, охорони довкілля, телекомунікацій, туризму, містобудування або землеустрою (схеми), та виконання яких передбачатиме реалізацію видів діяльності (або які містять види діяльності та об’єкти), щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля, або які вимагають оцінки з огляду на ймовірні наслідки для територій та об’єктів природно-заповідного фонду та екологічної мережі (далі – території з природоохоронним статусом), за винятком тих, що стосуються створення або розширення територій та об’єктів природно-заповідного фонду ;

«Плани та програми» означає плани й програми та будь-які зміни до них, які: вимагаються законодавчими, регулятивними або адміністративними положеннями, а також підлягають підготовці й (або) прийняттю органом або готуються органом для прийняття відповідно до офіційної процедури парламентом або урядом.

Основні учасники процедури СЕО:

- Замовник СЕО – Міністерство енергетики та вугільної промисловості України
- Мінприроди та МОЗ
- Громадськість
- Держава походження

Royal Danish Embassy in Ukraine
Ministry of Energy, Utilities and Climate,
The Danish Energy Agency

INSTITUTE OF GREEN ECONOMICS | ІНСТИТУТ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ

Алгоритм СЕО

- Встановлення необхідності проведення СЕО
- Формування групи експертів
- Попередня оцінка
- Визначення обсягу СЕО
- Звіт про СЕО
- Громадське обговорення та процедура консультацій з уповноваженими органами
- Врахування результатів СЕО и прийняття рішення
- Моніторинг
- Контроль якості

СЕО Плану дій 2018-2020

«Енергетична стратегія України на період до 2035 року «Безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність» стратегічні орієнтири розвитку паливно-енергетичного комплексу України на період до 2035 року.

- План дій

1 Етап - 2018-2020

2 Етап -2020-2025

3 Етап - 2025-2035

Розділ 1. План дій з реалізації Енергетичної стратегії України

- 1.1. Основні цілі та задачі
- 1.2. Сценарії та альтернативні варіанти
- 1.3. Охорона довкілля в стратегії та плані дій

Royal Danish Embassy in Ukraine
Ministry of Energy, Utilities and Climate,
The Danish Energy Agency

INSTITUTE OF GREEN ECONOMICS | ІНСТИТУТ ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ

Розділ 2. Аналіз стану довкілля, включаючи здоров'я населення

2.1 Ландшафт та ґрунти

2.2. Стан поверхневих та ґрунтових вод

2.3. Якість повітря та зміни клімату

2.4. Тенденції зміни клімату

2.6 Відходи

2.7. Здоров'я населення

Розділ 3. Проекти, пов'язані з підвищеним ризиком впливу на довкілля та здоров'я населення

3.1. Будівництво каскаду ГЕС на Дністрі

3.2 Продовження терміну експлуатації АЕС і ТЕС

3.3 Модернізація ТЕС та переведення на вугілля газової групи

Розділ 4. Основні чинники впливу на довкілля та здоров'я населення здійснення Плану дій з реалізації Енергетичної стратегії України

4.1. Структура виробництва та використання енергії

4.2. Вплив енергетичної галузі на довкілля

4.3. Теплоенергетика

4.4. Атомна енергетика

4.4.1. Вплив атомних станцій на довкілля

4.4.2. Вплив радіоактивних відходів на людину та довкілля

4.4.3. Знешкодження та переробка рідких радіоактивних речовин

4.5. Гідроенергетика

4.6. Відновлювані джерела енергії

4.6.1. Сонячна енергетика

4.6.2. Вітрова енергетика

4.6.3. Біоенергетика

4.6.4. Мала гідроенергетика

Розділ 5. Оцінка ймовірних значних впливів на довкілля, включаючи здоров'я населення

5.1. Методологія оцінки ймовірних значних впливів на довкілля

5.2. Імовірні значні впливи на довкілля

5.2.1. Клімат і якість повітря

5.2.2. Поверхневі та підземні води

5.2.3. Ландшафти і ґрунти

5.2.4. Рослинний і тваринний світ

5.2.5. Здоров'я населення

Розділ 6. Аналіз вітчизняних та міжнародних планів та програм, пов'язаних з Планом дій з реалізації енергетичної стратегії

- 6.1. Третій Енергопакет ЄС
- 6.2. Угода про Асоціацію з ЄС
- 6.3. Проект Водної Стратегії України на період до 2025 року
- 6.4. Програма розвитку гідроенергетики на період до 2026 року
- 6.5. Основні напрями розвитку гідроенергетики. Перспективні проекти нового будівництва та реконструкції гідрогенеруючих потужностей
 - 6.5.1. Будівництво Дністровської ГАЕС
 - 6.5.4. Будівництво Канівської ГАЕС
 - 6.5.5. Будівництво Ташлицької ГАЕС
 - 6.5.7. Будівництво Каховської ГЕС-2
 - 6.5.8. Реконструкція гідроелектростанцій ПАТ “Укргідроенерго” - друга черга реконструкції
 - 6.5.9. Будівництво каскаду верхньодністровських гідроелектростанцій
- 6.6. Взаємозв'язок з іншими планами, програмами та стратегіями

Розділ 7. Оцінка ймовірних транскордонних екологічних наслідків, зокрема пов'язаних зі здоров'ям населення, реалізації Плану дій з реалізації Енергетичної стратегії України

7.1. Транскордонне забруднення атмосферного повітря

7.2. Транскордонне забруднення поверхневих вод

7.3. Транскордонне перевезення відходів

7.4. Атомна енергетика

7.5. ГЕС на Дністрі

Розділ 8. Моніторинг реалізації Плану дій для зниження екологічних та соціальних ризиків його імплементації

Розділ 9. Заходи Плану дій з реалізації Енергетичної стратегії України небезпечні щодо впливу на довкілля та здоров'я населення та пропозиції щодо мінімізації негативних наслідків

9.1. Аналіз заходів Плану дій з реалізації Енергетичної Стратегії України

9.2. Рекомендації щодо зменшення негативних наслідків здійснення Плану дій з реалізації Енергетичної стратегії України

Основні проблеми

1. Недостатня психологічна неготовність окремих представників ЦОВВ до процесу узгодження прийняття рішень із стейкголдерами щодо екологічних наслідків планованої діяльності

2. Нестача офіційної статистичної інформації щодо:

- антропогенного впливу на флору та фауну в територіальному аспекті..
- результатів систематичного загальнонаціонального моніторингу у літосфері, атмосфері, гідросфері, біосфері.
- негативних чинників впровадження альтернативних видів енергії.
- викидів електростанцій в атмосферне повітря
- впливу шкідливих чинників у результаті роботи енергетичних підприємств на здоров'я населення.

Основні рекомендації

- Необхідність залучення галузевих фахових експертів до підготовки звіту по СЕО
- Регулярні консультації із групою підготовки державного плану, як з представниками ЦОВВ так і екпертами
- Для таких великих проектів доцільно проведення СЕО окремих пунктів плану
- Залучення коштів донорів для більш детального проведення необхідних досліджень

Royal Danish Embassy in Ukraine
Ministry of Energy, Utilities and Climate,
The Danish Energy Agency

Дякую за увагу !
rotarenko@ukr.net